

## Taylor Serisi

$$f(x) = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0) + \frac{f''(x_0)}{2!}(x - x_0)^2 + \frac{f'''(x_0)}{3!}(x - x_0)^3 + \frac{f^{(4)}(x_0)}{4!}(x - x_0)^4 + \dots$$

eger ilk iki terim alinirsa **dogrusal yaklasim**

$$f(x) \approx f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0)$$

eger ilk uc terim alinirsa **parabolik yaklasim**

$$f(x) \approx f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0) + \frac{f''(x_0)}{2!}(x - x_0)^2$$

yapilms olur. ilk iki terimin alindigi duruma fonksiyonun  $x=x_0$  civarinda **lineerlestirilmesi** (dogrusallastirilmesi) denir.

**P221)  $f(x) = e^{0.5x}$  fonksiyonunu  $x=3$  civarinda Taylor serisine aciniz.**

**Cozum:**

$$f'(x) = 0.5 e^{0.5x}$$

$$f''(x) = 0.5 \times 0.5 e^{0.5x} = 0.25 e^{0.5x}$$

$$f'''(x) = 0.5 \times 0.5 \times 0.5 e^{0.5x} = 0.125 e^{0.5x}$$

$$f^{(4)}(x) = 0.5 \times 0.5 \times 0.5 \times 0.5 e^{0.5x} = 0.0625 e^{0.5x}$$

$$f(3) = e^{0.5 \times 3} = e^{1.5} = 4.4817$$

$$f'(3) = 0.5 e^{0.5 \times 3} = 0.5 e^{1.5} = 2.24$$

$$f''(3) = 0.25 e^{0.5 \times 3} = 1.12$$

$$f'''(3) = 0.125 e^{0.5 \times 3} = 0.56$$

$$f^{(4)}(3) = 0.28$$

### Dogrusal yaklasim

$$f(x) \approx f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0)$$

$$= 4.4817 + 2.2408(x - 3) = 2.2408x - 2.2408$$

Ilk iki terimi alara yaklasim yaparsak.  $x=3$  civarinda

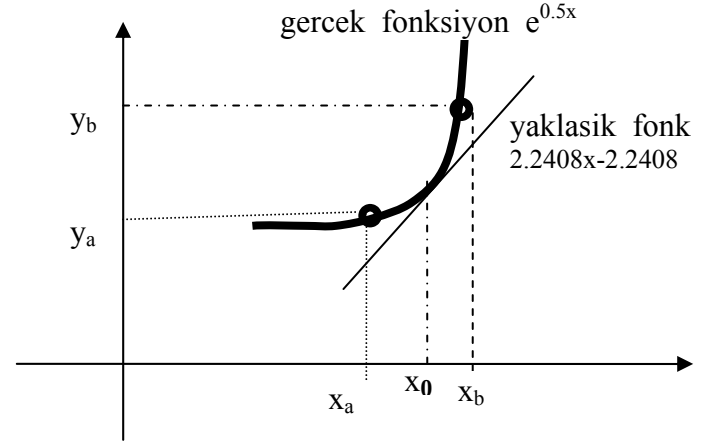
$e^{0.5x}$  fonksiyonu  $2.2408x - 2.2408$

fonksiyonuna yaklasik olarak esittir demis oluruz.

| x        | $e^{0.5x}$    | $2.2408x - 2.2408$ |
|----------|---------------|--------------------|
| 2        | 2.7183        | 2.2408             |
| 2.5      | 3.4903        | 3.3613             |
| 2.9      | 4.2631        | 4.2576             |
| 2.99     | 4.45933       | 4.45936            |
| <b>3</b> | <b>4.4817</b> | <b>4.4817</b>      |
| 3.01     | 4.5042        | 4.5041             |
| 3.1      | 4.7115        | 4.7058             |
| 3.5      | 5.7546        | 5.6021             |
| 4        | 7.3891        | 6.7225             |

$x=3$  noktasinda elde ettigimiz yaklasik deger fonksiyonun gercek degerine tam olarak esittir. Bu noktadan uzaklasildikca yaklasik fonksiyonun degeri fonksiyonun gercek degerinden uzalir. Yaptigimiz islem  $x=x_0$  noktasinda fonksiyona bir teget cizmektir. Yani egimi fonksiyonun  $x_0$  noktasindaki

turevine esit olan ve  $x_0$  noktasindan gecen dogru denklemini elde ettik. Elde ettigimiz bu dogru denklemi fonksiyona esittir dedik. Tabi ki bu esitligin gecerli olacagi yerler  $x=x_0$  noktası civarindaki yerlerdir.  $x=x_0$  noktasindan uzaklasildikca bu esitlik bozulacaktır.



$$e^{0.5x} \approx 4.48 + 2.24(x - 3) \quad (\text{for } x=3 \text{ civarinda})$$

### Parabolik yaklasim

$$f(x) \approx f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0) + \frac{f''(x_0)}{2!}(x - x_0)^2$$

$$= 4.4817 + 2.2408(x - 3) + \frac{1.12}{2!}(x - 3)^2$$

$$= 4.4817 + 2.2408(x - 3) + 0.56(x - 3)^2$$

$$= 0.56x^2 - 1.12x + 2.8$$

| x        | $e^{0.5x}$    | $0.56x^2 - 1.12x + 2.8$ |
|----------|---------------|-------------------------|
| 2        | 2.7183        | 2.8011                  |
| 2.5      | 3.4903        | 3.5013                  |
| 2.9      | 4.2631        | 4.2632                  |
| 2.99     | 4.45933       | 4.4593                  |
| <b>3</b> | <b>4.4817</b> | <b>4.4817</b>           |
| 3.01     | 4.5042        | 4.5042                  |
| 3.1      | 4.7115        | 4.7114                  |
| 3.5      | 5.7546        | 5.7422                  |
| 4        | 7.3891        | 7.2827                  |

### Kubik Yaklasim

$$f(x) = f(3) + \frac{f'(3)}{1!}(x - 3) + \frac{f''(3)}{2!}(x - 3)^2 + \frac{f'''(3)}{3!}(x - 3)^3$$

$$f(x) = 4.48 + 2.24(x - 3) + \frac{1.12}{2}(x - 3)^2 + \frac{0.56}{6}(x - 3)^3 + \dots$$

**Example CT13-** Obtain a linear approximation for the function  $f(x)=\sin(x)$  around  $x_0=0.8$ .

**Solution**

$$f(x)=\sin(x) \quad f(x_0)=\sin(0.8)=0.71735$$

$$f'(x)=\cos(x) \quad f'(x_0)=\cos(0.8)=0.69670$$

$$f''(x)=-\sin(x) \quad f''(x_0)=-\sin(0.8)=-0.7173$$

$$f'''(x)=\cos(x) \quad f'''(x_0)=\cos(0.8)=0.69670$$

$$f^{(4)}(x)=\sin(x) \quad f^{(4)}(x_0)=\sin(0.8)=0.7173$$

$$f(x)=f(x_0)+f'(x_0)(x-x_0)+\frac{f''(x_0)}{2!}(x-x_0)^2$$

$$+\frac{f'''(x_0)}{3!}(x-x_0)^3 +$$

$$f(x)=0.717+0.696(x-0.8)+(-0.717/2)(x-0.8)^2$$

$$+(0.696/6)(x-0.8)^3+(0.717/24)(x-0.8)^4$$

## Maclaren Serisi

$x_0=0$  alınırsa Taylor serisi Maclaren serisi olarak adlandırılır ve fonksiyonların hesabında kullanılır.

$$f(x)=f(0)+f'(0)x+\frac{f''(0)}{2!}x^2+\frac{f'''(0)}{3!}x^3+\frac{f^{(4)}(0)}{4!}x^4+\dots$$

**P321)  $f(x)=e^x$  fonksiyonunu Maclaren serisine acın.**

**Cozum**

$$f(x)=e^x, f'(x)=e^x, f''(x)=e^x, f'''(x)=e^x, \dots$$

$$f(0)=e^0=1$$

$$f'(0)=e^0=1$$

$$f''(0)=e^0=1$$

$$f'''(0)=1$$

$$f^{(n)}(x)=1$$

$$f(x)=f(0)+f'(0)x+\frac{f''(0)}{2!}x^2+\frac{f'''(0)}{3!}x^3+\frac{f^{(4)}(0)}{4!}x^4+\dots$$

$$f(x)=e^x=1+x+\frac{x^2}{2!}+\frac{x^3}{3!}+\frac{x^4}{4!}+\frac{x^5}{5!}+\dots$$

**P321)  $f(x)=\sin(x)$  fonksiyonunu Maclaren serisine acın.**

**Cozum**

$$f(x)=\sin(x), f'(x)=\cos(x), f''(x)=-\sin(x),$$

$$f'''(x)=-\cos(x), \dots$$

$$f(0)=\sin(0)=0$$

$$f'(0)=\cos(0)=1$$

$$f''(0)=-\sin(0)=0$$

$$f'''(0)=-\cos(0)=-1$$

....

$$f(x)=\sin(x)=0+x+0-\frac{x^3}{3!}+0+\frac{x^5}{5!}+0-\frac{x^7}{7!}+\dots$$

$$f(x)=\sin(x)=x-\frac{x^3}{3!}+\frac{x^5}{5!}-\frac{x^7}{7!}+\frac{x^9}{9!}-\frac{x^{11}}{11!}+\dots$$